

Petitie voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal:

Rationeel gewasbeschermingsmiddelenbeleid

Aangeboden door: Spruiten-collectief

Ondersteund door:

- Telersvereniging sluitkool RoDeKo
- Kenniscoöperatie Witcop ua
- Broccoli netwerk
- Bladgewassencollectief Bladycol
- Studieclub bloemkool
- Vollegrondsgroente.net
- LTO vakgroep akkerbouw en vollegrondsgroenteteelt

Aanleiding

De aanleiding voor deze petitie is de in de vollegrondsgroenteteelt toenemende onzekerheid de teelten tot een kwalitatief en rendabel, acceptabel einde te kunnen brengen, met name ten gevolge van het huidige gewasbeschermingsmiddelenbeleid.

Deze onzekerheid wordt onderbouwd door de resultaten van 6 jaar grootschalig onderzoek op het spruitkoolplatform, en andere onderzoeken in vergelijkbare vollegrondsgroente gewassen.

Spruitkoolplatform

De vollegrondsgroentesectoren zien zichzelf als zeer vooruitstrevend om gehoor te geven aan het gebruik van minder chemie, en de verenigde spruitkooltelers zijn koplopers op het gebied van onderzoek hiernaar. Naast de spruitkooltelers voeren de overige teeltgroepen die deze petitie onderschrijven, op hun eigen schaal onderzoek uit naar verduurzaming van de teelt.

Sinds 2016 wordt er door de telers van spruitjes samen met 16 ketenpartijen op grote schaal onderzoek gedaan naar de effectiviteit van gewasbeschermingsmiddelen binnen de spruitenteelt. Dit onderzoek wordt grotendeels door de telers zelf gefinancierd! Onderzoek naar nieuwe gewasbeschermingsmiddelen in de breedste zin van het woord. Dit betreffen dan alle huidige toegelaten middelen binnen de teelt, maar juist ook (groene) experimentele, veelal biologische, middelen.

Het afgelopen seizoen besloeg het platform een areaal van ruim 1,2 hectare aan spruitkool, met 6 onderzoeksgebieden en in totaal 57 onderzoeksobjecten.

Van de 6 onderzoeksgebieden zijn er 5 specifiek gericht op onderzoek naar bruikbare middelen om groenten te beschermen tegen verschillende probleem insecten waaronder koolwittevlug, trips, koolmoot enz.

De reden voor deze keuze is tweeledig:

1. De grootste problematiek in de vollegrondsgroente wordt ondervonden door insecten.
2. De insecticiden zijn de stoffen waar nu de hardste klappen vallen.

Voorbeeld van resultaten van het spruitenonderzoek

Binnen het onderzoekplatform zijn een aantal spraakmakende resultaten behaald. Resultaten waar de telers op korte termijn hun voordeel al mee konden doen, zoals een destijds nieuw selectief middel wat op het platform als zeer effectief werd beoordeeld, en een plekje vond in de bestrijding van schadelijke rupsen.

Anderzijds het pyrethroïden vrij telen. Pyrethroïden zijn breedwerkende niet selectieve middelen. Uit eerdere onderzoekjaren is gebleken dat zonder deze pyrethroïden prima geteeld kan worden. Nu is deze aanpak standaard onder telers en behalen we een zeer grote milieuwinst voor bijvoorbeeld niet-doel insecten!

Anti-climax

De afgelopen jaren zijn er een aantal keuzes gemaakt in de toelating en herregistratie van gewasbeschermingsmiddelen die zeer negatief uitpakken voor de vollegrondsgroenteteeler, maar ook voor het milieu en niet doel-insecten.

Als gevolg van deze keuzes (o.a. het verbieden van zaadcoating met insecticiden) is het bijvoorbeeld op dit moment bij aantasting van aardvlooiën, weer noodzakelijk geworden om reeds vroeg in het teeltseizoen pyrethroïden in te zetten. Deze pyrethroïden doden alle natuurlijke vijanden van plaaginsecten en leiden tot meer aantasting en inzet van gewasbeschermingsmiddelen later in de teelt. Beter zou zijn om voordat een middel verboden wordt de impact hiervan op de teelt en totale middeleninzet mee te nemen in het oordeel.

Zorgwekkende toekomst

De komende jaren staan er verschillende insecticiden voor de herregistratie in de EU. Zoals het er nu naar uitziet gaan er zeer veel van deze, voor vollegrondsgroente teelten belangrijke middelen, verdwijnen. Veelal verdwijnen deze middelen op basis van de Europees vastgestelde cut-of-criteria, dus zonder dat er daadwerkelijk een risicobeoordeling wordt uitgevoerd.

Het aantal alternatieven welke op korte termijn ter toelating aangeboden worden is zeer beperkt en daarnaast laat de toelating van deze alternatieven veel te lang op zich wachten. Door diverse onderzoeksinstituten (o.a. WUR en Vertify) is intensief gezocht naar mogelijke nieuwe middelen en maatregelen. Er zijn echter maar weinige aanbieders van biologische middelen voor open teelten zoals vollegrondsgroente gewassen. Daarbij komt dat uit de voorlopige resultaten van onze platforms blijkt dat de toekomstige alternatieven kwalitatief geen waardige alternatieven zijn, maar slechts een beperkte werking vertonen en alleen werken als het insect daadwerkelijk op het juiste moment geraakt wordt.

Tenslotte zijn de alternatieven over het algemeen veel duurder dan de oude middelen. Dat is geen onoverkomelijk probleem, mits ze kwalitatief goed werken. Echter nu verhogen ze de kostprijs, daalt de kwaliteit, en daalt de omzet.

Als deze trend zich voortzet komt het voortbestaan van de vollegronds-groenteteelt in Nederland in gevaar, en komt er een tekort aan kwalitatief goede en betaalbare groenten.

"Tekort aan betaalbare groenten"

Graag verwijzen wij hierbij naar de film die wij in november 2021 gemaakt hebben om te informeren over deze problematiek. Via QR code naar de film:

Probleemstelling

De mogelijkheden voor het telen van vollegrondsgroente van onbetwiste kwaliteit heeft de grens van de mogelijkheden bereikt door:

- De vertraagde toelatingmogelijkheden en het zeer geringe aanbod van groene middelen.
- Innovatie (zowel van chemische als biologische stoffen) komt uitermate traag naar de markt omdat het hele registratiesysteem in Europa vastloopt: de complexiteit en het proces van herregistratie zijn zeer intensief waardoor de Europese en de nationale registratie autoriteiten vastlopen qua workload.
- Het uit de markt halen van effectieve middelen. De middelen die overblijven zijn daardoor veel gevoeliger voor resistentieontwikkeling.
- Gebrek aan inzicht op effectiviteit van groene middelen bij maatschappij en wetgever.
- Regelgeving op maatregelen in plaats van doelen, zonder inbreng van vakmanschap.

- Gevolgen klimaatverandering worden niet gezien, dit resulteert in meer kwetsbaarheid van teelten waar gewasbescherming nog meer noodzakelijk worden om oogsten te waarborgen
- Uit onderzoek op ons spruitkoolplatform en vergelijkbare onderzoekplatformen, blijkt dat er de komende jaren geen afdoende alternatieve biologische middelen zijn om het snelle verlies aan chemische middelen te compenseren.
- De snelheid waarmee beslissingen worden genomen kan niet worden gerealiseerd door deugdelijk onderzoek waar het Spruitkoolplatform aan werkt. Er is niet tegenop te innoveren.

"Innovatie kan wetgeving niet bijhouden"

Wij vragen

De vollegrondsgroentelers vragen middels deze petitie het volgende:

- Waardeer het vakmanschap van de teler. Wij nemen onze verantwoordelijkheid in het gebruik van chemie met moderne technieken, beslissingsondersteunende systemen, gewasinspecties etc. Toepassers van gewasbeschermingsmiddelen zijn gediplomeerd en gecertificeerd.
- Gebruik de wetenschappelijke expertise en kennis van het CTGB i.p.v. ongefundeerde emotie.
- Wees kritisch op de Europese cut-off-criteria. Deze criteria zijn dusdanig dat sommige levensmiddelen (bijvoorbeeld koffie) niet verkocht zouden mogen worden. Behandel gewasbeschermingsmiddelen zoals we elke andere stof behandelen; stel veilig gebruik vast op basis van een gedegen risico beoordeling, niet op basis van een gevaarmerk van een stof die bij het voorgeschreven gebruik nooit tot een daadwerkelijk risico zal leiden.
- Laat de wetenschap niet het onderspit delven van emotie. Zorg voor inhoudelijke kennis.
- Creëer tijd om de zoektocht naar alternatief gereedschap te ontwikkelen, en ondersteun daarin alle betrokken partijen. Van fabrikanten tot telers en nieuwe toetreders.
- Ondersteun innovatie.
- Besef dat nieuw gereedschap ook een nieuwe handleiding nodig heeft.
- Versnel het toelatingsproces van alternatieve, nieuwe middelen.
- Versnel het toelatingsproces van nieuwe door de praktijk ontwikkelde toepassings-technieken
- Verbied geen middelen waar nog geen alternatief voor is. Een alternatief op papier, wil niet zeggen dat die in de praktijk ook toepasbaar is.
- Denk na over het risico op resistentie. Het beperken van de afwisselmogelijkheden met middelen vergroot de kans aanzienlijk op resistentie.
- Voorkom dat we vooral in de kleinere teelten zoals vollegrondsgroente gewassen geen oplossingen hebben om ziekten en plagen effectief te bestrijden! Geef ons meer tijd om de transitiedoelen te bereiken!
- Laat de gezamenlijke toekomstvisie gewasbescherming 2030, naar weerbare planten en teeltsystemen leidend zijn.

"Volg toekomstvisie gewasbescherming 2030, naar weerbare planten en teeltsystemen"

Deze petitie wordt aangeboden door:

Spruiten **collectief**

Kasper Kleijwegt

Telers vereniging Rode en Denen Kool **RoDeKo**

Pim Swager

Broccoli **netwerk**

Meindert-Jan Botman

 Witcop
Witlofcoöperatie Witcop

Aik Ruiter

Bladgewassencollectief Bladycol

Dave Smit

 Studieclub Bloemkool

Koos Slagter

Onderteund door

Ondernemersinitiatieven voor verdere verduurzaming van de teelt

De vollegrondsgroente sector investeert in nieuwe kennis door onderzoek en door delen van kennis. Deze kennisontwikkeling vindt plaats binnen private collectiviteit.

Meer weten? Bezoek de diverse initiatieven:

Spruiten **collectief**

www.spruiten-collectief.nl

Telers vereniging Rode en Denen Kool **RoDeKo** www.vollegrondsgroente.net/sluitkool

Broccoli **netwerk**

www.vollegrondsgroente.net/broccoli

Witlofcoöperatie Witcop

www.witcop.nl

Bladgewassencollectief Bladycol

www.bladycol.nl

 Studieclub Bloemkool

www.vollegrondsgroente.net/bloemkool